

การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความ
บกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์

Developing of guidelines for the promotion of artistic abilities of students with
Hearing impairment at Setsatian School for the Deaf

ปนัดดา วงศ์จันทา

Panadda Wongchanta

โรงเรียนเศรษฐเสถียร พระราชูปถัมภ์

E-mail address: por2704@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการและแนวทางในการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ 2) พัฒนาแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ 3) ศึกษาประสิทธิผลของแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ เป็นการวิจัยและพัฒนา มี 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาความต้องการและแนวทางในการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ครูผู้สอน ผู้บริหาร และผู้ทรงคุณวุฒิ เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถามและแนวคำถามการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา **ระยะที่ 2** พัฒนาแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ครูผู้สอน ผู้บริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปะ เครื่องมือ คือ แบบสังเกตและแนวคำถามการสนทนากลุ่ม แบบประเมินความสามารถทางศิลปะ แบบวัดเจตคติ แบบสอบถามความพึงพอใจ และแบบบันทึกรางวัลด้านศิลปะวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน สถิติทดสอบที่ (*t- test*) และการวิเคราะห์เนื้อหา **ระยะที่ 3** ศึกษาประสิทธิผลของแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบประเมินความสามารถทางศิลปะ แบบวัดเจตคติ แบบสอบถามความพึงพอใจ และแบบบันทึกรางวัลด้านศิลปะที่นักเรียนได้รับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน สถิติทดสอบที่ (*t- test*) และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษามี ดังนี้

1. ผลการศึกษาความต้องการและแนวทางในการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะนักเรียนฯ
พบว่า นักเรียนฯ มีระดับความสามารถทางศิลปะเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\mu = 3.19, \sigma = .26$) มีความสามารถน้อยที่สุดด้าน เทคนิควิธีการทางศิลปะ ($\mu = 3.08, \sigma = .53$) มีความต้องการในการพัฒนาเฉลี่ยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68, \sigma = .21$) มีความต้องการรับพัฒนามาก

ที่สุดด้านการจัดองค์ประกอบศิลป์หรือการจัดภาพ ($\mu = 4.80, \sigma = .41$) จากการสนทนากลุ่มพบว่า แนวทางในการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะ คือ โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางศิลปะแก่นักเรียนอย่างหลากหลายและเพิ่มเวลามากขึ้นควรมีระบบสนับสนุนต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เช่น เพิ่มจำนวนครูผู้สอนศิลปะให้เพียงพอ เพิ่มเวลาในการเรียนรู้ให้มากขึ้น จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้และหลากหลายและสนับสนุนสื่อที่มีคุณภาพ เป็นต้น ตลอดจนควรมีการกำหนดบทบาทของผู้เกี่ยวข้องในการสนับสนุนแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนให้ชัดเจน

2. ผลการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ พบว่า แนวทางฯ มี 3 องค์ประกอบ คือ 1) ขั้นตอนการส่งเสริมฯ 2) ระบบสนับสนุน และ 3) บทบาทผู้เกี่ยวข้อง โดย 1) ขั้นตอนการส่งเสริมฯ มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1.1) ศึกษาความสามารถด้านศิลปะของผู้เรียนทั้ง 5 ด้าน 1.2) วางแผนการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะแบบมีส่วนร่วม 1.3) นำแผนสู่การปฏิบัติแบบบูรณาการ เช่น บูรณาการกิจกรรมศิลปะในทุกวิชา เพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ศิลปะ เพิ่มเวลาเรียนศิลปะในวันหยุด ทักสอนศึกษาเกี่ยวกับงานศิลปะ แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปะ สะท้อนผลการเรียนรู้ทางศิลปะ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิชาการ วิจารณ์ ชื่นชมผลงานศิลปะอย่างอิสระของตนเองและผู้อื่น นำเสนอและแสดงผลงานจัดนิทรรศการ เป็นต้น 1.4) กำกับติดตามและประเมินผล 1.5) สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน 2) ระบบสนับสนุน ได้แก่ จัดหาบุคลากรที่มีความรู้ด้านศิลปะโดยตรง จัดหาสื่อ เทคโนโลยีการสอนที่ทันสมัย และมีคุณภาพ จัดสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ ประสานงาน กำกับติดตามให้สม่ำเสมอ 3) บทบาทผู้เกี่ยวข้องต้องกำหนดให้ชัดเจน ได้แก่ บทบาทของครู ผู้เรียน ผู้ปกครองและครอบครัว ครอบครัว ผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปะ ผู้บริหารโรงเรียน

3. ประสิทธิภาพของแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ พบว่า ความสามารถทางศิลปะเฉลี่ยก่อนและหลังใช้แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินฯ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยความสามารถหลังใช้สูงกว่าก่อนใช้ แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินฯ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการใช้แนวทาง คิดเป็นร้อยละ 11.67 โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เทคนิควิธีการทางศิลปะเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 13.65 การจัดองค์ประกอบศิลป์เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 12.30 การสื่อความหมายเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 10.95 นักเรียนมีเจตคติทางบวกต่อแนวทางฯ ในภาพรวม เฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.66, \sigma = .18$) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อแนวทางฯ ในภาพรวม เฉลี่ยอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu = 4.55, \sigma = .22$) และนักเรียนได้รับรางวัลระดับชาติ และระดับนานาชาติเพิ่มขึ้นทุกระดับตามหน่วยงานที่จัด ทั้งนี้รางวัลในระดับภาคกลางเพิ่มขึ้นสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.50 ระดับชาติสูงขึ้นร้อยละ 08.10 และระดับนานาชาติ สูงขึ้นร้อยละ 05.40

บทนำ

ปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญทางระบบการศึกษาเป็นอย่างมาก และการศึกษาคือเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาคนและสังคม ระบบการจัดการศึกษามีบทบาทในการพัฒนาคนให้สอดคล้องกับภาวะความเป็นจริงของสังคมที่ก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นสังคมฐานความรู้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐต้องจัดการศึกษาเพื่อให้เยาวชนมีความสุขในการเรียนรู้ สร้างความรู้ ทักษะ เจตคติและมีคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทย ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง สังเคราะห์ และสร้างสรรค์นวัตกรรมด้วยตนเองจากกิจกรรมที่หลากหลายตามความสนใจ ความถนัดและความต้องการทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนเพื่อให้เยาวชนมีทักษะของการเป็นพลโลกศตวรรษที่ 21

นักวิชาการศึกษาและสมอง (Easterbrooks and Stoner, 2006: abstract and Obosu, 2012: 34-37) กล่าวว่า ศิลปะศึกษาเป็นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ผ่านการใช้วัสดุ อุปกรณ์เครื่องมือทางศิลปะ แล้วลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง กิจกรรมศิลปะจึงพัฒนาทักษะทางสติปัญญา (Cognitive skills) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ (Creative skills) และทักษะการสร้างนวัตกรรม (Innovative skills) กิจกรรมศิลปะช่วยเสริมสร้างสมองส่วนความจำจากมิติสัมพันธ์จากการเห็น (Visual-spatial memories) พัฒนาสมองส่วนภาษา การจดจำคำศัพท์ไวยากรณ์ทางภาษา และการสะกดคำของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน Smith (1995: 26-31) กล่าวว่า กุญแจสำคัญในการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ที่ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาสาระ ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ การได้ลงมือทำด้วยตนเองซ้ำ ๆ จนเกิดทักษะจากสิ่งที่มองเห็นได้ โรงเรียนควรมีนโยบายสนับสนุนทรัพยากรการเรียนรู้ผ่านการเห็น เช่น รูปภาพ วิดีทัศน์ เทคโนโลยี พัฒนาบุคลากรด้านภาษามือและสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ The Wallace Foundation (2013: 11-12) กล่าวว่า ศิลปะเป็นผลงานของการสังเกตและความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ที่แสดงออกผ่านผลงานที่มองเห็นได้ โดยคนที่มีความคิดสร้างสรรค์จะมีความโดดเด่นของสมองทั้งสองซีก มีโอกาสอยู่ในสภาพแวดล้อมหรือมีประสบการณ์ร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปะส่งผลต่อการพัฒนาพื้นที่สมองส่วนความคิดสร้างสรรค์ การทรงตัว การเคลื่อนไหว การควบคุมความรู้สึก การมีความสุข การเข้าใจอารมณ์ของตนเองซึ่งผลต่อสมองส่วนความจำ โดยเฉพาะความจำจากมิติสัมพันธ์ทางการเห็น ดังนั้น โรงเรียนและผู้ปกครองควรสนับสนุนให้นักเรียนมีความสามารถด้านศิลปะ โดยลงมือทำงานศิลปะในสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ทางการเห็น การแลกเปลี่ยนกับผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปะ การสร้างผลงานให้สำเร็จและมีความสุขในผลงานของตนเอง (Chamberlain et al. 2014: 167-173; Schlegel et al. 2015: 442-443; Demarin, Bedeković, Puretić, and Pašić. 2016: 345)

บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเรียนรู้จากการเห็น สามารถเข้าถึงศิลปะได้ง่าย บางคนประกอบอาชีพหรือทำกิจกรรมยามว่างที่เกี่ยวกับศิลปะ โรงเรียนควรสนับสนุนให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะด้านศิลปะโดยเพิ่มเวลาเรียน ทัศนศึกษาและแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ทรงคุณวุฒิด้าน

ศิลปะ การลงมือสร้างชิ้นงานและสะท้อนผลงานของนักเรียน (Easterbrooks, & Stoner, 2006; 101-102 and Obosu, 2012: 34-37) การสนับสนุนให้ครูใช้ศาสตร์ทางศิลปะร่วมกับการสอนวิชาอื่นๆ ส่งผลต่อความสำเร็จทางวิชาการและประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน (Vernon and Coley, 2011: 298) การสอนศิลปะสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้ 1) เรียนรู้จากการลงมือทำด้วยตนเอง 2) ใช้ภาษาท่าทางแทนการพูด ใช้การสะกดนิ้วมือแทนการเขียน สนใจสีเส้นสัดไสมากกว่าสีพื้นๆ 3) ใช้ประสาทสัมผัสที่มีอยู่ในการเรียนรู้ คือ การเห็นและ 4) การสอนผ่านสื่อทางการเห็น เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด คลิปวิดีโอ แผนภูมิ สี แสงเงา และสุนทรียศาสตร์ ทำให้นักเรียนมีช่องทางการสื่อสาร การเรียนรู้และสร้างความมั่นใจในตนเองเพิ่มขึ้น (Ogden, 2011: 21-22) และ 5) สื่อเทคโนโลยีจำเป็นต่อการพัฒนากระบวนการทางศิลปะเพราะต้องสื่อสารกับคนในยุคนี้ (Obosu, 2012: 36)

โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ปีการศึกษา 2558 นักเรียนมีความสนใจด้านศิลปะ แต่มีระดับความสามารถทางศิลปะ อยู่ในระดับปานกลาง ขาดความเชื่อมั่นในการแสดงออกด้านความคิดสร้างสรรค์ ขาดความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานอย่างถูกต้องตามกระบวนการของศิลปะ ผลงานศิลปะจึงไม่สามารถสื่อความหมายได้ตามวัตถุประสงค์ ขาดองค์ประกอบและความสมบูรณ์ทางศิลปะและนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศิลปะลดลง จำนวนนักเรียนได้รับรางวัลการแข่งขันด้านศิลปะระดับชาติ ระดับภาคและระดับหน่วยงาน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.60 ของนักเรียนทั้งโรงเรียน นักเรียนบางคนมีความสามารถและพรสวรรค์แต่ขาดโอกาสในการฝึกฝน นักเรียนขาดขาดแรงบันดาลใจในการสร้างงานศิลปะ ส่งผลให้จำนวนนักเรียนที่มีความสามารถทางด้านศิลปะมีน้อย (โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์, 2558) จากปัญหาดังกล่าวโรงเรียนจึงพัฒนาแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ ขึ้นเพื่อพัฒนาความสามารถทางศิลปะและเพิ่มจำนวนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินให้มีความเป็นเลิศทางด้านศิลปะและเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์
3. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์

สมมติฐานงานวิจัย

1. นักเรียนมีความสามารถทางศิลปะก่อนและหลังใช้แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์หลังใช้แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะฯ มีเจตคติและความพึงพอใจอยู่ในระดับมากขึ้นไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 2 คน ครู จำนวน 28 คน และนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ ปีการศึกษา 2558 จำนวน 143 คน ปีการศึกษา 2559 จำนวน 139 คน ปีการศึกษา 2560 จำนวน 153 คน

กลุ่มตัวอย่าง มีรายละเอียดวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนการวิจัยดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็น กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

1) การสอบถามความคิดเห็น เลือกแบบเจาะจงจากครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 6 คน

2) การสัมภาษณ์ครูผู้สอน เลือกแบบเจาะจง ดังนี้ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 3 คน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีที่มีประสบการณ์ใช้ทักษะพื้นฐานด้านศิลปะในการสอนมาแล้วอย่างน้อย 5 ปี จำนวน 2 คน รวม จำนวน 5 คน

3) การสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ เลือกแบบเจาะจง ดังนี้ ผู้บริหาร จำนวน 1 คน ครูผู้สอนศิลปะ จำนวน 3 คน ครูสอนคอมพิวเตอร์ จำนวน 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปะ จำนวน 2 คน ครูหูหนวก 1 คน มีประสบการณ์การสอนนักเรียนหูหนวกมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี นักเรียนที่ได้รับรางวัลด้านศิลปะระดับประเทศ จำนวน 3 คน รวมจำนวน 12 คน

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน กลุ่มตัวอย่างเลือกเจาะจงจากนักเรียน ปีการศึกษา 2559 และ ปีการศึกษา 1/ 2560 ที่สมัครและสามารถร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง มีระยะเวลาการทดลอง ดังนี้ **วงจรถี 1** ระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม 2559 - 31 ตุลาคม พ.ศ. 2559 กลุ่มตัวอย่างเลือกเจาะจงจากนักเรียน ปีการศึกษา 1/ 2559 ที่สมัครและสามารถร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง จำนวน 103 คน **วงจรถี 2** ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559 - 30 เมษายน พ.ศ. 2560 กลุ่มตัวอย่างเลือกเจาะจงจากนักเรียน ปีการศึกษา 2/ 2559 ที่สมัครและสามารถร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง จำนวน 103 คน **วงจรถี 3** ในระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม 2560 - 31 ตุลาคม พ.ศ. 2560 กลุ่มตัวอย่างเลือกเจาะจงจาก จากนักเรียน ปีการศึกษา 1/ 2560 ที่สมัครและสามารถร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง จำนวน 110 คน

ระยะที่ 3 การนำแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไปใช้ ระหว่าง วันที่ 1 พฤศจิกายน 2560 – 30 เมษายน พ.ศ. 2561 กลุ่มตัวอย่างเลือกเจาะจงจากนักเรียน ปีการศึกษา 2/ 2560 ที่สมัครและสามารถร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง จำนวน 110 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ ประกอบด้วย 1) ขั้นตอนการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียน 2) ระบบสนับสนุน และ 3) บทบาทผู้เกี่ยวข้อง

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถทางศิลปะสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ประกอบด้วย 1) ความสามารถทางศิลปะของนักเรียน 2) เจตคติของนักเรียนต่อการเรียนรู้ศิลปะ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะและ 4) สถิติรางวัลที่นักเรียนได้รับด้านศิลปะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามแผนการวิจัย ซึ่งมี 3 ระยะ ดังนี้

1) ระยะที่ 1 ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะ ในช่วงวันที่ 1 ถึง 31 มีนาคม พ.ศ. 2559 โดยการสัมภาษณ์ครูผู้สอนและการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะ สอบถามความคิดเห็นของที่มีต่อความสามารถและความต้องการส่งเสริมความสามารถด้านศิลปะของนักเรียน 5 ด้าน ประกอบด้วย การสื่อความหมาย ความคิดสร้างสรรค์ เทคนิควิธีการ การจัดองค์ประกอบศิลป์หรือการจัดภาพ และความประณีตและเรียบร้อย ผู้วิจัยจัดทำร่างแนวทางและร่างคู่มือการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะ

2) ระยะที่ 2 ผู้วิจัยพัฒนาร่างแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลมี 4 ขั้นตอนคือ ขั้นวางแผน (Plan) ขั้นปฏิบัติการ (Act) ขั้นสังเกตการณ์ (Observe) และขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติการ (Reflect) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

(1) ประเมินความสามารถทางศิลปะของนักเรียนและวัดเจตคติของนักเรียนก่อนการใช้แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยใช้แบบประเมินความสามารถทางศิลปะและแบบวัดเจตคติและมีล่ามภาษามือแปลที่ละข้อ

(2) สอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ 5 ด้าน

(3) ดำเนินการตามแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์มี 3 องค์ประกอบ คือ

(3.1) ขั้นตอนการส่งเสริมฯ มี 5 ขั้นตอน คือ

(3.1.1) ศึกษาความสามารถพื้นฐานทางศิลปะและความต้องการของผู้เรียน

(3.1.2) วางแผนการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะ

(3.1.3) นำแผนสู่การปฏิบัติ (3.1) กำหนดในแผนปฏิบัติประจำปีของโรงเรียน ดังนี้ จัดโครงการเรารักศิลปะ ประกอบด้วย กิจกรรมพี่น้องสร้างสรรค์งานศิลป์ กิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ เผยแพร่ผลงานผ่านเฟสบุ๊คโครงการส่งเสริมทักษะศิลปะสร้างสรรค์ ทุกวันเสาร์ โครงการนิทรรศการศิลปะในโลกเจียบ (3.2) การเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ศิลปะ ดังนี้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปะ ทักษะศึกษาแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปะ การสะท้อนผลการเรียนรู้

(3.1.4) กำกับติดตามและประเมินผล โดยผู้บริหารกำกับติดตาม ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เป็นผู้รายงานผลการจัดกิจกรรม

(3.1.5) สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน

(3.2) ระบบสนับสนุน ได้แก่ บุคลากร ได้แก่ สื่อการเรียนรู้ สภาพแวดล้อม

(3.3) บทบาทผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู ผู้เรียน ผู้ปกครองและครอบครัว

(4) ประเมินความสามารถทางศิลปะของนักเรียน สอบถามความคิดเห็นของครู วัดเจตคติ บันทึกรางวัลด้านศิลปะซึ่งเกิดจากผลการฝึกปฏิบัติของนักเรียน และสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนหลัง

(5) สะท้อนผลการวิจัยเมื่อสิ้นสุดการวิจัยในแต่ละวงจรเพื่อให้มีความสมบูรณ์และมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

3) **ระยะที่ 3** ศึกษาผลของแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยสถิติพื้นฐาน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบ t- test Dependent

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า ครูเห็นว่านักเรียนฯ มีระดับความสามารถทางศิลปะ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.19$, $\sigma = .26$) มีความสามารถน้อยที่สุดด้าน เทคนิควิธีการ ($\mu = 3.08$, $\sigma = .53$) มีความจำเป็นในการพัฒนาอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu = 4.68$, $\sigma = .21$) มีความต้องการพัฒนามากที่สุดในด้านการจัดองค์ประกอบศิลป์หรือการจัดภาพ ($\mu = 4.80$, $\sigma = .41$) จากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า โรงเรียนควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางศิลปะแก่นักเรียนเพิ่มขึ้นและหลากหลาย มีระบบสนับสนุน เช่น เพิ่มครูผู้ฝึกสอน วัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพ เทคโนโลยีที่ทันสมัย

2. ผลการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ พบว่า ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1) ขั้นตอนการส่งเสริมฯ 2) ระบบสนับสนุน และ 3) บทบาทผู้เกี่ยวข้อง โดย

1) ขั้นตอนการส่งเสริม ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1.1) ศึกษาความสามารถพื้นฐานด้านศิลปะและความต้องการของผู้เรียนทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการสื่อความหมาย ความคิดสร้างสรรค์ เทคนิควิธีการ การจัดองค์ประกอบศิลป์หรือการจัดภาพและความประณีตและเรียบร้อย 1.2) วางแผนการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะ 1.3) นำแผนสู่การปฏิบัติ คือ (1) บูรณาการกิจกรรมศิลปะเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน (2) การเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ศิลปะ ได้แก่ การเพิ่มเวลาเรียนศิลปะในวันหยุด การทัศนศึกษาเกี่ยวกับงานศิลปะ และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปะ (3) การสะท้อนผลการเรียนรู้ 1.5) สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน

2) ระบบสนับสนุน ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งเสริมให้แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินบรรลุเป้าหมาย ได้แก่ 2.1) บุคลากรมีความรู้ด้านศิลปะเพียงพอ 2.2) สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการเห็นที่มีคุณภาพ เทคโนโลยีการสอนที่ทันสมัย 2.3) สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ 2.4) การประสานงาน กำกับติดตามที่สม่ำเสมอและเป็นไปตามปฏิทินอย่างต่อเนื่อง

3) บทบาทผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ บทบาทของครู เป็นผู้ประสานงาน เตรียมการ อำนวยความสะดวก กำกับการทำงานของนักเรียน เสริมแรงนักเรียนอย่างสม่ำเสมอและรายงานผลต่อผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกระยะ บทบาทของนักเรียน มีความรับผิดชอบและตั้งใจเรียนรู้ บทบาทของผู้ปกครอง ให้การสนับสนุนและกำลังใจ บทบาทผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปะ คือ สร้างแรงบันดาลใจ ค้นหาอัจฉริยภาพและส่งเสริมศักยภาพนักเรียน บทบาทของผู้บริหาร คือ อำนวยความสะดวกกำกับติดตามอย่างต่อเนื่องให้เป็นไปตามแผน ประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องและระดมทรัพยากร

3. ประสิทธิผลของแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ พบว่า ความสามารถทางศิลปะทั้ง 5 ด้าน ก่อนและหลังใช้แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูเห็นว่านักเรียนมีความสามารถทางศิลปะในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56, \sigma = .20$) นักเรียนมีเจตคติในระดับมากขึ้นไป และมีความพึงพอใจต่อแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด นักเรียนได้รับรางวัลระดับชาติ และนานาชาติเพิ่มขึ้นและมีระดับผลการเรียนเฉลี่ยกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า พบว่า ครูเห็นว่านักเรียน มีระดับความสามารถทางศิลปะ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\mu = 3.19, \sigma = .26$) มีความสามารถน้อยที่สุดด้าน เทคนิควิธีการ ($\mu = 3.08, \sigma = .53$) มีความจำเป็นในการพัฒนาอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu = 4.68, \sigma = .21$) มีความต้องการพัฒนามากที่สุดในด้านการจัดองค์ประกอบศิลป์หรือการจัดภาพ ($\mu = 4.80, \sigma = .41$) จากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ศิลปะเป็นสาขาวิชาที่สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความ

บทพร่องทางการได้ยินที่เรียนรู้ผ่านการเห็นและลงมือปฏิบัติ โรงเรียนควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถทางศิลปะแก่นักเรียนเพิ่มขึ้นและหลากหลาย มีระบบสนับสนุน เช่น เพิ่มครูผู้ฝึกสอน วัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพ เทคโนโลยีที่ทันสมัย ผลการศึกษาสอดคล้องกับ Obosu (2012: 35-37) ที่การศึกษา พบว่า ศิลปะเป็นสาขาวิชาที่สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน คือ เรียนรู้ผ่านการเห็นและเรียนรู้จากที่ได้ลงมือปฏิบัติ สอดคล้องกับภิญโญ จิตรกร (2559: 65-68) ที่พบว่า ศิลปะสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พัฒนาการคิด โรงเรียนควรใช้ศิลปะเป็นฐานในการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21

2. ผลการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะสำหรับนักเรียนที่มีความ

บทพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ที่มีคุณภาพ พบว่า

แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

2.1) ขั้นตอนการส่งเสริมฯ 2.2) ระบบสนับสนุน และ 2.3) บทบาทผู้เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับ Arts Education Partnership and National Association of Elementary School Principals (2018: 8-9) ที่เสนอกลยุทธ์สำหรับผู้บริหารโรงเรียนเพื่อเพิ่มการศึกษาด้านศิลปะแก่นักเรียน คือ กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในโรงเรียนสู่การเรียนรู้ศิลปะ สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่อุดมด้วยศิลปะ และสนับสนุนการใช้เวลาและทรัพยากรให้เพียงพอ การวิจัยครั้งนี้จัดกิจกรรมพัฒนาความสามารถทางศิลปะ ดังนี้ (1) บูรณาการกิจกรรมศิลปะเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน จัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน (Outside Resources) สนับสนุนแนวทางการพัฒนาความถนัดหรือความสามารถพิเศษทางศิลปะของ Hope (2009: 37) และสนับสนุน Haroutounian (2014:18) ที่จัดโปรแกรมศิลปะสำหรับนักเรียนเฉพาะเป็นพิเศษ เน้นการพัฒนากระบวนการทางศิลปะและความคิดสร้างสรรค์ สอดคล้องกับ Vernon and Coley (2011: 298-299) ที่อธิบายว่าครูที่สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจำเป็นต้องปรับวิธีการสอนที่ให้ความสำคัญกับการสอนด้วยภาพ แผนภูมิ สื่อที่มองเห็นได้ด้วยตา (2) การเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ศิลปะหรือเรียนนอกเวลา เช่น ทัศนศึกษาและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะ สอดคล้องกับแนวคิดของ Ontario Ministry of Education (2009: 3-4) ที่กำหนดให้โรงเรียนสนับสนุนการเรียนการสอนศิลปะโดยมีครูศิลปะและศิลปินผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจและใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้แก่นักเรียน ครูและเพื่อนๆ ร่วมกันประเมินผลงานและกระบวนการศิลปะของนักเรียนเพื่อสะท้อนการเรียนรู้ สอดคล้องกับ National Art Education Association (2016:121-122) ที่กล่าวว่า การเพิ่มเวลาเรียนรู้หลักการ เทคนิคการใช้เครื่องมือศิลปะประเภทต่างๆ การเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ศิลปะ การสนทนาแลกเปลี่ยนกับศิลปินหรือผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปะแต่ละเรื่องรวมทั้งการเชื่อมต่อนักเรียนกับศิลปินศาสตร์สาขาอื่นๆ เป็นการสร้างความเข้าใจที่ลึกซึ้งซึ่งเพิ่มโอกาสความสำเร็จของแต่ละบุคคลในการนำเสนอความคิดผ่านผลงานอย่างมีความหมาย การศึกษาครั้งนี้นักเรียนมีความพึงพอใจที่ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะ สอดคล้อง

กับ Kenenedy, (2006: 167-168) ที่ศึกษาวิธีการเรียนรู้ผ่านศิลปะ (Learning Through Art) พบว่าหลังจากนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปะ พุฒสนทนา สาธิต ลงมือปฏิบัติ เน้นการทำความเข้าใจและวิเคราะห์สะท้อนผลงานแทนการบันทึกหรือการทำข้อสอบที่เป็นเอกสารทำให้นักเรียนมีความสามารถทางศิลปะเพิ่มขึ้น สร้างผลงานศิลปะได้อย่างมีอัตลักษณ์ของตนเองชัดเจน สนับสนุนการศึกษาของ Rice (2012: 111) ที่พบว่า นักเรียนมีความสุขที่ได้เรียนศิลปะและแลกเปลี่ยนประสบการณ์อย่างสนุกสนานเกี่ยวกับกระบวนการทางศิลปะ เทคนิคการสร้างผลงานที่เป็นอัตลักษณ์ของตัวเองร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิต่างเป็นกันเอง (3) การสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเองและคนอื่น สอดคล้องกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2558:3-5) ที่ส่งเสริมให้เพิ่มเวลาเรียนรู้ สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องแก่นักเรียนจากกิจกรรมนอกห้องเรียนตามความสนใจ สอดคล้องกับ Ontario Ministry of Education (2009: 6-8) ที่เสนอให้สะท้อนผลงานศิลปะร่วมกันแทนการตัดสินจากคนใดคนหนึ่งหรือใช้ความสวยงามเพียงอย่างเดียว สอดคล้องกับคณะศิลปกรรมศาสตร์ (2557:28-30) ที่กำหนดประเด็นการสะท้อนผลงานศิลปะ ดังนี้ การจัดวางองค์ประกอบของภาพ โครงสร้างและสัดส่วน การให้ค่าน้ำหนัก แสง เงา การสื่อความหมาย การสร้างสรรค์ผลงานโดยไม่ลอกเลียนแบบผลงานศิลปะของคนอื่น สนับสนุน The Wallace Foundation (2013: 9) ที่ผู้บริหารควรบ่มเพาะความเป็นผู้นำแก่ครูและนักเรียนโดยสร้างบรรยากาศของการพัฒนาวัตกรรมหรือผลงานที่สร้างสรรค์ เน้นการนำเสนอความคิดทางบวก สร้างทางเลือกไม่ใช้การตำหนิ มีแรงจูงใจในการปรับปรุงผลงานอย่างต่อเนื่อง

2) ระบบสนับสนุน ปัจจัยที่ส่งเสริมให้แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินบรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับ Arts Education Partnership and National Association of Elementary School Principals (2018: 4) ที่กล่าวว่า โรงเรียนควรสนับสนุนให้นักเรียนเรียนประสบความสำเร็จในโรงเรียน สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการจ้างครูศิลปะ เพิ่มเวลาและทรัพยากรให้เพียงพอ จัดสรรสื่อการเรียนที่สอดคล้องกับธรรมชาติของนักเรียน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ The Wallace Foundation (2013:7-9) ที่พบว่า การพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนสนับสนุนความสำเร็จของนักเรียน สนับสนุนส่งเสริมให้นักเรียนและครูบรรลุเป้าหมาย และการระดมทุนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ให้บรรลุศักยภาพสูงสุด เช่น การจ้างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน การเพิ่มเวลาเรียน การสนับสนุนเทคโนโลยี เป็นต้น สอดคล้องกับ การศึกษาของ Ogden (2011: 8) และ Tanira et al. (2012: 1046) ที่พบว่า การจัดการเรียนรู้ศิลปะในโรงเรียน โดยชุมชนมีส่วนร่วม นักเรียนชั้นประถมศึกษามีความสุขมีแนวทางการสร้างผลงานที่เป็นของตนเอง มองเห็นจุดเด่นของตนเองได้ชัดเจนไม่มากขึ้น การสนับสนุนสื่อ เทคโนโลยีการสอนที่ทันสมัย มีคุณภาพ สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับ Obosu (2012:36) และ Rice (2012:113) ที่สนับสนุนให้นักเรียนพัฒนาทักษะการทำศิลปะโดยใช้สื่อเทคโนโลยี จัดสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ ห้องเรียนเต็มไปด้วยการพิมพ์รูปภาพ แผนภูมิ เพราะช่วยให้เด็กหู

หมวดสร้างทักษะทางภาษาและทำงานได้ดีกับเพื่อนในชั้นเรียนและกับผู้ปกครองที่ใช้ภาษาท่าทาง ประกอบการสื่อสาร บรรยากาศชั้นเรียนศิลปะ สนับสนุนสื่อการเรียนรู้ผ่านการเห็นที่มีคุณภาพ เทคโนโลยีการสอนที่ทันสมัย สอดคล้องกับแนวการสอนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางศิลปะ เน้นทักษะทางเทคนิคกระบวนการทางศิลปะ ทักษะการคิดจากภาพ และทักษะความคิดสร้างสรรค์ (Hope, 2009: 39-40)

การศึกษาครั้งนี้สนับสนุนให้นักเรียนใช้สื่อคอมพิวเตอร์แสวงหาความรู้และสร้างผลงานศิลปะ สนับสนุนผลงานวิจัยของ บุญเลิศ อรุณพิบูลย์ (2555: 198-199) ที่พบว่า นักเรียนโรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์เป็นอย่างดีเมื่อเทียบกับนักเรียนในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนบกพร่องทางการได้ยินอื่นๆ ครูควรนำคอมพิวเตอร์มาใช้พัฒนาทักษะด้านงานศิลปะ อาชีพ การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์กราฟิกที่เกี่ยวกับการวาด ออกแบบผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ต่างๆ

3) บทบาทผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู ผู้เรียน ครอบครัว ศิลปินมืออาชีพ ผู้บริหารโรงเรียน สอดคล้องกับ The Wallace Foundation (2013) ที่กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนเป็นกุญแจสำคัญ ในการพัฒนาความสำเร็จของนักเรียน

3. ผลการศึกษาประสิทธิผลของแนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ พบว่า ความสามารถทางศิลปะก่อนและหลังใช้แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีเจตคติและความพึงพอใจในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ National Art Education Association (2016:122-123) ที่วิจัยพบว่า นักเรียนทุกเพศทุกวัยได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ด้านศิลปะ ส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถสร้างผลงานที่สร้างสรรค์ สอดคล้องกับการศึกษาของอภินันท์ จิตรกร (2559: 65-68) ที่พบว่า การใช้เทคนิคทางศิลปะร่วมกับการสอนวิชาต่างๆ สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พัฒนาความคิด เพิ่มศักยภาพในการปรับตัวทางอารมณ์ ความฉลาดทางจิตวิญญาณ และความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนได้ในศตวรรษที่ 21 โดยนอกจากการบูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์และคณิตศาสตร์ (STEM) เข้ากับการจัดการเรียนการสอนแล้วควรใช้ศิลปะเป็นฐานในการเรียนรู้ จะสามารถทำให้ผู้เรียนแสดงออกได้อย่างเต็มที่ตามศักยภาพ และหลังใช้แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางศิลปะครั้งนี้ นักเรียนได้รับรางวัลระดับนานาชาติและระดับชาติเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 5.60 เป็นร้อยละ 30 สอดคล้องกับ Hope (2009) และ Haroutounian (2014) ที่เสนอให้โรงเรียนจัดหลักสูตรเพิ่มเติมทางศิลปะของนักเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติมเพื่อเป็นทางเลือกให้กับทุกสถานศึกษาเพื่อให้สามารถนำศิลปะไปพัฒนาศักยภาพของนักเรียนด้านอื่นๆ อย่างเต็มศักยภาพ
2. พัฒนาหลักสูตรอบรมครูโรงเรียนสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินให้มีทักษะในการบูรณาการศาสตร์ทางศิลปะร่วมกับวิชาอื่นๆ และใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ผ่านการเห็น เพื่อให้ นักเรียนเข้าถึงเนื้อหาสาระตามที่หลักสูตรกำหนดร่วมกับ

เอกสารอ้างอิง

- คณะศิลปกรรมศาสตร์ . (2557). **การจัดการองค์ความรู้: เกณฑ์การประเมินผลงานนักศึกษา กรณี ยกตัวอย่างรายวิชาวาดเส้น**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- บุญเลิศ อรุณพิบูลย์. (2555). **การใช้คอมพิวเตอร์ พัฒนาการเรียนการสอนศิลปะสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน**. ค้นเมื่อ 28 กรกฎาคม 2559. จาก <https://www.nstda.or.th/nstda-knowledge/1781-deaf-learning>.
- โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์. (2558). **รายงานการประเมินตนเอง โรงเรียนเศรษฐเสถียร ในพระราชูปถัมภ์ ปีการศึกษา 2558**. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2558). **คู่มือบริหารจัดการเวลาเรียน "ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้"**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- อภิรักษ์ จิตรกร. (2559). **การจัดการเรียนรู้แบบศิลปะเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21**. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. ปีที่ 14 (1) มิถุนายน - ตุลาคม 2559. หน้า 60-72.
- อัศวิน ศิลปเมธากุล. (2550). **การประเมินศิลปะเด็ก**. วารสารวิทยบริการ. ปีที่ 18 (2) พฤษภาคม-สิงหาคม 2550. หน้า 18-24
- Arts Education Partnership and National Association of Elementary School Principals. (2018). **What school leaders can do to increase arts education**. Denver, CO: Arts Education Partnership.
- Chamberlain R, McManus IC, Brunswick N, Rankin Q, Riley H, Kanai R. (2014). Drawing on the right side of the brain: a voxel-based morphometry analysis of observational drawing. **Neuroimage**. 1(96) Pp 167-173. doi: 10.1016/j.neuroimage.2014.03.062.
- Demarin, V., Bedeković, M.R. , Purić, M.B. & Pašić, M.B. (2016). Arts, Brain, and Cognition. **Psychiatria Danubina**, 28 (4), Pp 343–348.
- Easterbrooks, S. R., & Stoner, M. (2006). Using a visual tool to increase adjectives in the written language of students who are deaf or hard of hearing. **Communication Disorders Quarterly**, 27 (2), Pp 95–109.
- Haroutounian, J. (2014). **Arts talent ID a frame work for the Identification of talented students in the arts** . New York: Royal Fireworks Publishing Co., Inc.
- Hope, E.W. (2009). Meeting the Needs of Talented Artists in Elementary School. **Gifted child today**, 32 (1), Pp 36-41

- Kenenedy, R. (2006). **Guggenheim Study Suggests Arts Education Benefits Literacy Skills**. Retrieved April 4, 2017. From <https://www.nytimes.com/2006/07/27/books/27gugg.html>
- National Art Education Association (2012). **NAEA Research Commission's research vision statement**. Alexandria, VA: /National Art Education Association.
- Obosu G.K. (2012). **The value of visual art in deaf education-investigating visual teaching in some schools for the deaf**. A Thesis submitted to the School of Graduate Studies, Kwame Nkrumah University of Science and Technology, Kumasi.
- Ogden, H. (2011). **Arts Education for the Arts Education for the Development of the Whole Child: Executive Summary**. Toronto, Elementary Teachers' Federation of Ontario.
- Ontario Ministry of Education (2009). **The Ontario Curriculum, Grades 1–8: The Arts**. Toronto, ON: Queen's Printer for Ontario.
- Rice, B. (2012). **Teaching children who are hearing-impaired**. Retrieved April 4, 2017. From <http://www.uft.org/teacher-teacher/teaching-children-who-are-hearing-impaired>.
- Schlegel A, Alexander P, Fogelson S.V, Li X, Lu Z, Kohler P.J, Riley E, Tse P.U and Meng M. . (2015).The artist emerges: visual art learning alters neural structure and function. **Neuroimage**. 15 (105): Pp 440-451.
- Smith, S. (1995). **No easy answers-The learning disabled child at home and at school** (Revised ed.). New York: Bantam Books.
- Tanira,A.K. , Ilhanb, A.C. , Ozerc, A , Deniz, Z. (2012). Teaching visual arts in primary school teaching departments with postmodern art education approach. **Procedia - Social and Behavioral Sciences**. 51 (2012), Pp 1044 – 1049.
- The Wallace Foundation. (2013). **The school principal as leader: guiding schools to better teaching and learning**. NY: The Wallace Foundation.
- Vernon, M., and Coley, J. D. (2011). The sign of the deaf and development. **Reading**, 32(3), Pp 297–301.